

Dosarul nr. 2ra-2006/21
2-10097542-01-2ra-22122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vasile Babavelschii, reprezentat de avocatul Daniel Șontea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Babavelschii prin intermediul tutorelui Galina Cazacu și de Galina Cazacu, în interes propriu, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei nr. 2-80/2016 în termen rezonabil, sesizarea organului de urmărire penală de a porni urmărirea penală și recuperarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Babavelschii Vasile, prin intermediul tutorelui Galina Cazacu, admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost casată hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

constată:

La 24 aprilie 2019, Babavelschii Vasile, reprezentat de tutorele Galina Cazacu și Galina Cazacu, în interes propriu, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei nr. 2-80/2016 în termen rezonabil, sesizarea organului de urmărire penală de a porni urmărirea penală și încasarea prejudiciului în mărime de 7000 de euro și taxa de stat în mărime de 2350 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat că, prin hotărârea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Anenii Noi au fost încălcate drepturile Galinei Cazacu care locuiește împreună cu Babavelschii Vasile.

Au solicitat reclamanții constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei nr. 2-80/16, pornirea urmăririi penale și repararea prejudiciului material în sumă de 7000 de euro.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Babavelschii Vasile, reprezentat de Galina Cazacu, la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. 2-80/2016. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță examinând cauza în fond a reținut că, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Donici împotriva lui Babavelschii Vasile cu privire la încasarea datoriei a fost primită în procedură la data de 09 martie 2016, la data de 14 decembrie 2016 a fost pronunțată hotărârea Judecătoriei Anenii Noi de admitere a acțiunii, hotărâre care a fost menținută prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar prin încheierea din 23 ianuarie 2019 Curtea Supremă de Justiție a considerat inadmisibil recursul declarat de Babavelschii Vasile.

Astfel, prima instanță a constatat că, potrivit raportului din 12 septembrie 2019, există temeiuri de admiterea cererii și constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil prin prisma Legii 87 din 21 aprilie 2011.

Cu referire la solicitarea reclamanților de reparare a prejudiciului material în sumă de 7000 de euro, instanța de fond a considerat necesar a o respinge, or, întemeindu-și acțiunea în baza Legii 87, încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei, Legea dată nu prevede încasarea unor astfel de cheltuieli.

Respingând pretenția reclamanților cu privire la intentarea urmăririi penale, instanța de fond a reținut că pretenția dată nu este de competența instanței.

La 13 decembrie 2019, Ministerul Justiției al RM a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral acțiunea.

La 18 decembrie 2019, Babavelschii Vasile și Galina Cazacu au depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Babavelschii Vasile și Galina Cazacu. A fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost casată hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că concluzia instanța de fond este incorectă, deoarece potrivit materialului probator, și anume raportului prezentat de Ministerul Justiției al RM, instanța de judecată nu a tergiversat examinarea cauze, dar a întreprins toate măsurile prevăzute de lege întru asigurarea unui proces echitabil și examinarea cauzei în termen rezonabil, or, ședințele de judecată au fost amânate din cauza imposibilității părților de a se prezenta în ședința de judecată la data fixată sau pentru prezentarea probelor suplimentare.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, părțile nu s-au folosit cu bună credință de drepturile sale procesuale, iar Legea 87 din 21 aprilie 2011, nu acordă dreptul automat la constatarea faptului că instanța a depășit termenul rezonabil pentru examinarea cauzei, în situația în care părțile în mare măsură au contribuit la prelungirea acestui proces.

La data de 27 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, și ulterior în original la 29 noiembrie 2021, Babavelschii Vasile, reprezentat de avocatul Daniel Șontea a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătorie Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată fiind emisă cu încălcarea eronată a normelor de drept material, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată precum și a fost interpretată în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 17 iunie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocatului Daniel Șontea, danielsontea@yahoo.com la data de 29 septembrie 2021 (f.d. 19, Vol. II) fiind recepționată în aceeași zi.

Astfel, recursul declarat la 29 noiembrie 2021, este în termen.

La 22 decembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Ministerului Justiției, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 34, Vol. II), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Babavelschii, reprezentat de avocatul Daniel Șontea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Vasile Babavelschii, reprezentat de avocatul Daniel Șontea asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vasile Babavelschii, reprezentat de avocatul Daniel Șontea ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Vasile Babavelschii, reprezentat de avocatul Daniel Șontea se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic